

**Конгрес
Українських
Націоналістів**

Любіть Україну!

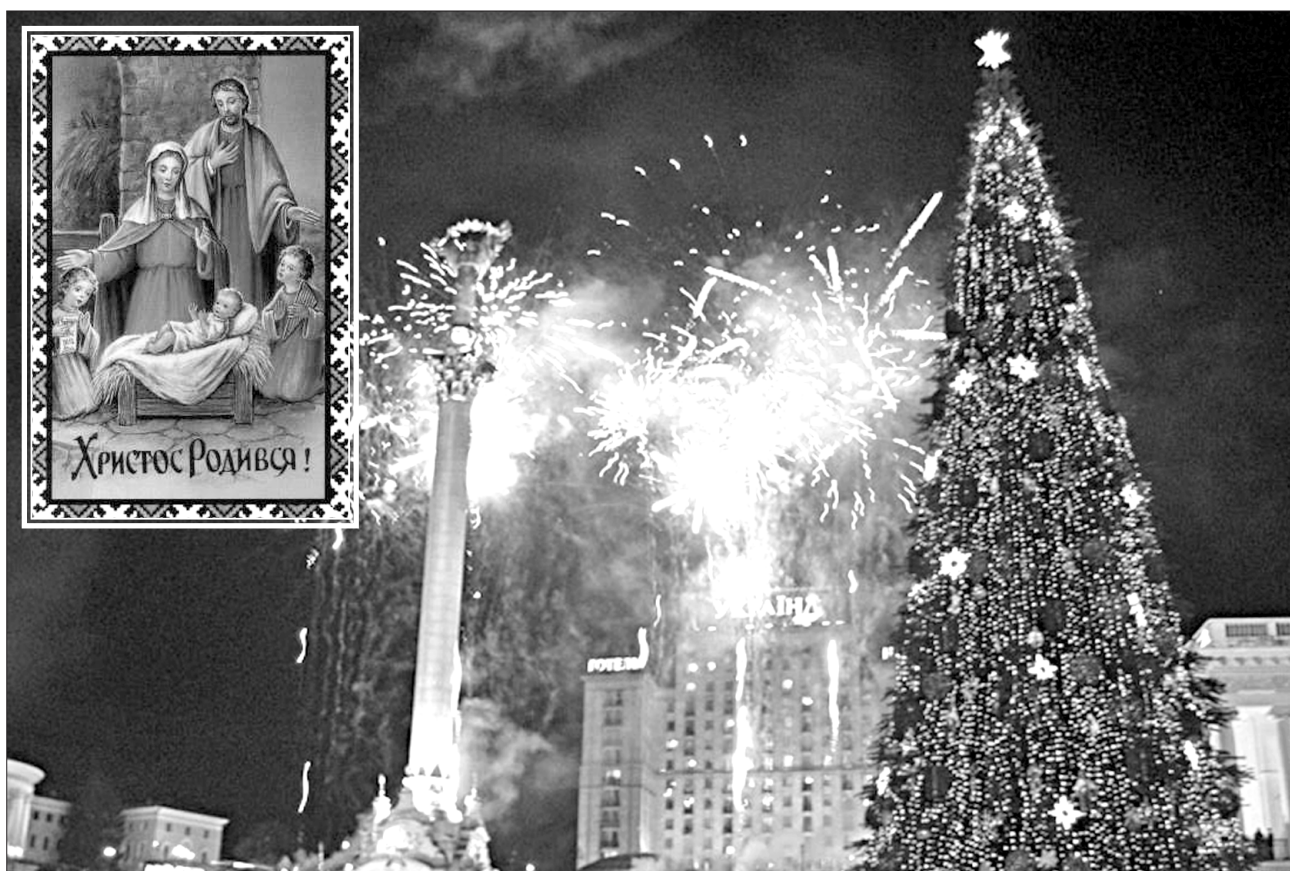
НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

26 грудня 2006 року № 51–52 (163–164)

З НОВИМ РОКОМ І РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

Дорогі друзі, побратими, однодумці!

Головний Провід Конгресу Українських Націоналістів щиро вітає вас із Новим 2007 роком і Різдвом Христовим!

Нехай Новий рік стане роком здійснення ваших мрій та сподівань, а світле свято Різдва Христового наповнить любов'ю і радістю ваші серця, зміцнить віру в краще майбутнє. Хай святковий настрій супроводжує вас упродовж усього наступного року, а доля буде щедрою на здоров'я, щастя вірних друзів та успіх. Нехай ваші душі зігріває тепло родинних домівок, а світло Віфлеємської зорі вказує правильний життєвий путь!

Наступного року Україна святкуватиме соту річницю від дня народження головного командира УПА Романа Шухевича і 65-ту річницю створення Української Повстанської Армії. Тож мусимо гідно відзначити ці знаменні дати і зробити все для того, щоб уже на державному рівні було достойно вшановано Героїв, без яких незалежність України була б неможливою.

У ці святкові дні звертаємося з молитвою до Сина Божого дати нашому народові мудрості та сили для розбудови Української Національної Держави.

Христос рождається! Славимо Його!
Щиро,

Голова Конгресу Українських Націоналістів
Олексій ІВЧЕНКО

РІЗДВЯНЄ ПОСЛАННЯ

Патріарха Київського і всієї Руси-України ФІЛАРЕТА

Преосвященним архипастирям, боголюбивим пастирям, чесному чернецтву та всім вірним Української Православної Церкви Київського Патріархату

Дорогі браття і сестри! Христос народився, славимо Його!

Ми завжди з великою радістю зустрічаємо свято Різдва Христового. Різдво Христове має пряме відношення до нашого сьогодення, до сенсу нашого земного життя. Спостерігаючи за навколишнім життям, ми інколи приходимо у відчай від тієї неправди і зла, які оточують нас. Людина настільки загрузла у гріху,

що не здатна подолати його власними силами. Серйозно задумайтесь над цим!

Кожний із нас хоче жити в любові, мирі, радості і добробуті, і при тому хоче жити вічно. А цього досягти неможливо, не подолавши гріх і смерть.

Закінчення на 3-й стор.

РІЗДВЯНЄ ПОСЛАННЯ

**архієпископа Харківського і Полтавського ІГОРЯ
всечесному священицтву й побожним мирянам
Харківсько-Полтавської єпархії Української
Автокефальної Православної Церкви**

Всечесні Отці! Дорогі брати і сестри!

У святу Різдвяну ніч багато хто з нас шукав на небі першу зірку. Ту, про яку співається в колядці: "Над вертепом зірда ясна увесь світ осіяла". Знаючи, що на віфлеємському небосхилі сяjala дві тисячі років тому зовсім інша зоря, ми все ж прагнемо відчутти її присутність ось тут,

тепер, у своєму житті. І ми сподіваємося, що святкові різдвяні переживання допоможуть нам подолати час і простір, опинитися перед яслами разом із трьома поважними мудрецами зі Сходу та юрмою схвильованих пастушків.

Закінчення на 3-й стор.

РІЗДВЯНЄ ПРИВІТАННЯ

Блаженнішого ЛЮБОМИРА

Високопреосвященним і Преосвященним Владикам!

Всесвітлішому, Всечеснішому Духовенству!

Преподобним Монахам і Монахиням! Дорогим у Христі Мирянам!

Мир у Господі!

Дорогі у Христі! З Божою допомогою дожили ми до цього річного празника Різдва Господа нашого Ісуса Христа. З цієї нагоди, такої урочистої і радісної, бажаю усіх вас привітати, – привітати тих, хто святкує цю подію на рідних землях, тих, хто живе у місцевостях, де наша Церква має свою розвинену структуру, і тих, хто перебуває там, де немає формальної присутності Української Греко-Католицької Церкви. Усіх вас, хоч би якими були обставини вашого життя, сердечно вітаю!

Прохаю тих із вас, хто є таким щасливим і має нагоду разом з усією родиною сісти до Святої вечері, подякувати Господові за цей великий дар і саме в той час згадати своїх братів і сестер у Христі, які віддалені великими відстанями та змушені далеко від рідної оселі святкувати Різдво. Можливо, таке розділення є тимчасово чимось необхідним, але особливо у Святий вечір відчуваємо драматичність такої ситуації, і на очі навертаються сльози. Їх висушити може хіба що надія на швидку зміну.

У нас є звичай при свят-вечірньому столі залишати місце для тих, хто не має з ким сісти до Вечері, бо змушений перебувати далеко від рідних. На Святий вечір будемо про вас, дорогі у Христі, особливо пам'ятати.

Чого передусім у цей час я хочу усім вам з глибини серця побажати? Оскільки Христове Різдво за своїм змістом, літургійною формою, прадавніми звичаями вважають найбільшим родинним святом, то воно повинно бути тим часом, коли маємо одне про одного думати, одне за одного молитися, а якщо потрібно – одне одному допомагати. Одне слово, якщо ми поширимо розуміння Христового празника на всіх членів нашої Церкви і нашого народу, то відчуємо себе у Христі-Господі причасниками однієї великої родини. Кажу "у Христі-Господі", бо саме Його прихід і перебування між нами надає усім нашим людським зв'язкам особливого значення, підносить, змінює їх всупереч усім тим, хто через людські обмеження і немочі протистоїть відчуттю тієї родинної єдності. Світ, у якому немає Бога, який відкидає новонароджене Дитяtko, не може досягнути висот і змушений перебувати в багні нетерпеливості й ненависті. Тому, коли сьогодні наші вуста промовлятимуть привіт "Христос рождається!", нехай це буде великим актом віри нашого серця, що всі ми – діти Божі, члени одної родини і що немає сили, яка б нас змушувала бути одне одному недругами.

Сердечно вітаю вас, дорогі брати і сестри! Христос рождається!

Дорогі читачі! Триває передплата на газету "Нація і держава" на 2007 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2007 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 1,67 грн. 3 місяці – 5,01 грн. 6 місяців – 10,02 грн. На рік – 20,04 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

ЧЕСТЬ НАЦІЇ

НАЦІОНАЛІЗМ – НАЙВИЩА ПРИРОДА ПАТРІОТИЗМУ

Комунобільшовицькі ідеологи навчали свої партійні кадри у закритих "наукових" закладах. Брехня, сказана щоденно, – через сто днів стає правдою. Саме від такої радянської брехні італійські слова "націоналіст" і "націоналізм" в СРСР набули статусу тотальних страшилок, а італійське слово "нація" ще у 1947 році було вилучене із радянської енциклопедії, щоб зберегти і замаскувати надуману страхолюдність слів "націоналіст" і "націоналізм". В енциклопедіях країн світу ці три італійські слова перекладаються: "нація" – народ, "націоналіст" – народник, "націоналізм" – народництво, або –

найвища форма патріотизму, комплекс правових, політичних, культурологічних заходів урядових структур, політичних і громадських організацій, спрямованих на збереження і розвиток того чи іншого на-

роду, його незалежності і територіальної цілісності. У Новому завіті написано, що Бог розселив усіх людей по усій землі... і окреслив кордони їх замешкання. Отож Україна – це наш найбільший Божий скарб, подарований нам. ОУН – найбільша організація українського народу, – українських правих, народників, а в кінці XIX сторіччя "тарасівців", організація, що була народжена дикою колонізацією та зросійщенням України. Взагалі – націоналізм як явище – абсолютно природне, закономірне і обов'язкове. Згадаймо закон природи: – "Всяка фізична дія породжує протидію", при тому закономірно, природно і обов'язково.

Цікавий факт: психологія націоналізму, незалежно від національної приналежності, – однакова. Для будь-якого націоналізму властиві чесність, відданість, самопожертва, патріотизм. Серед націоналістів казнокрадів не буває. Ставлення націоналістів до криміналітету однозначне – невідворотня кара.

А. ДОВГУН,
м. Луцьк

ЗА РОЗВИТОК МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

20 грудня ВРУ 372-ма голосами підтримала законопроект народного депутата України Євгена Гірника (фракція "Наша Україна", КУН) "Про внесення змін до Цивільного Кодексу України щодо нотаріального посвідчення та реєстрації договорів найму будівель".

Законопроект спрямований на полегшення діяльності малого і середнього бізнесу, тобто на скорочення фінансування витрат та термінів при оформленні договорів оренди.

За словами Євгена Гірника, згідно з діючим перед тим законодавством, договори оренди підлягали нотаріальному посвідченню, що було складно організаційно і виливалося орендарю у додаткову суму – 1% від суми орендних платежів. Нині цей термін збільшено до 3-х років, ставки мита суттєво знижені, тобто це дає можливість орендарям економити оборотні кошти. Отож, нардеп Євген Гірник не словом, а ділом посприяв розвитку малого і середнього бізнесу.

Оксана ПРОЦЮК.

ДОВІДКА

За законопроект Євгена Гірника "Про внесення змін до Цивільного Кодексу України щодо нотаріального посвідчення та реєстрації договорів найму будівель" проголосувало 372 парламентарі:

Партія регіонів – 177;
Блок Юлії Тимошенко – 72;
Блок "Наша Україна" – 72;
СПУ – 28;
КПУ – 21;
Позафракційні – 2.

"ПОВСТАНСЬКА ДУМА" МИКОЛИ МОШИКА

У Дрогобицькому державному музичному училищі імені В. Барвінського відбулася презентація книжки "Повстанська дума" відомого кобзаря-пісняря, заслуженого діяча мистецтв України Миколи Мошика, яку видало видавництво "Коло".

Збірка повстанських пісень, що присвячена 65-й річниці створення УПА, побачила світ за сприяння Дрогобицької міської організації Конгресу Українських Націоналістів (голова провуду Тарас Гентош), Дрогобицької станиці Братства ОУН – УПА (станичний Степан Яворський), міського голови Дрогобича Миколи Гука, депутатів Дрогобицької районної ради, членів КУН Тараса Метика, Володимира Стецівки та депутата Дрогобицької міської ради, члена ХДС Романа Поточника.

Видання розраховане на істориків, краєзнавців, фольклористів, кобзарів, бандуристів, а назагал для тих, кому не байдуже одна із славних сторінок визвольних змагань в Україні – легендарної УПА. Це перша збірка повстанських пісень для голосу в супроводі бандури з авторського репертуару патріота-кобзаря, корінного сумчанина М. Мошика, який удостоєний Відзнаки Першого Всеукраїнського пісен-

ного фестивалю "Повстанські ночі – Волинь-92".

Під час презентації книжечки дрогобичани радо вітали гостя, якого багато що пов'язує з Франковим краєм. Адже наприкінці 60-х Микола Мошик успішно склав вступні іспити до Дрогобицького музичного училища і був зарахований на другий курс.

У 1968 році виступив на сцені Дрогобицького педагогічного інституту разом зі своїм земляком, кобзарем, автором легендарного "Запорозького маршу" Є. Адамцевичем.

Дрогобиччина надихнула кобзаря Сумщини на нові творчі здобутки, серед яких – "Балада про Степана Бандеру", "Спіть, хлопці, спіть" (слова записані від дрогобичанина, вояка УПА Ярослава Шевчука), "Емігранти" (слова О. Мицавки), "Машерують вже повстанці" (слова та музики О. Грома).

Ці та інші твори, що увійшли до збірки "Повстанська дума", з успіхом звучали цьогоріч на Всеукраїнському літературно-мистецькому святі з нагоди 150-річчя від дня народження Великого Кобзаря, на урочистостях, присвячених 65-й річниці створення УПА.

Тарас МЕТИК,
голова Дрогобицької РО КУН

СЕРЕД НАЙСИЛЬНІШИХ – ЧЛЕН КУН

Нещодавно в Полтаві пройшов міжнародний рейтинговий турнір з настільного тенісу. Честь України на тих змаганнях захищали члени КУН – кандидати у майстри спорту вишгородці Василь Кондратенко, Володимир Сидорчук, першорозрядник Руслан Мурга, а також другорозрядник Сергій Грабчак і Марина Десятникова. Поїздка до Полтави стала можливою за підтримки народного депутата України, голови Київської ОО КУН Андрія Лопушанського, за що наші тенісисти висловлюють йо-

му велику подяку. У турнірі взяли участь, окрім господарів, представники Росії, Молдови та Білорусі – всього майже 400 спортсменів.

У цілому вишгородські спортсмени задоволені своїми виступами на турнірі, а найкращого результату досяг Василь Кондратенко, який у фіналі поступився Ігорю Пахомову з Кривого Рогу, виборовши друге місце.

Валерій СИДОРЧУК,
голова Вишгородської РО КУН

В Івано-Франківському спортивному комплексі "Кристал" пройшов XII Міжнародний юнацький турнір з дзюдо серед юніорів імені провідника ОУН Степана Бандери.

ПІД ЗНАКОМ ПРОВІДНИКА

Цьогорічний турнір проводився під егідою Івано-Франківської міської організації КУН та її лідера Євгена Шупака, міської та обласної Молодіжної Референтури КУН та за сприяння місцевої влади.

Вже стало доброю традицією проводити на Прикарпатті у середині грудня міжнародні змагання серед найкращих українських і закордонних дзюдоїстів-юніорів. У цьогорічному турнірі взяли участь 120 юнаків і дівчат віком від шести до п'ятнадцяти років з кількох областей України, а також юні спортсмени з Румунії і Молдови. Серед дзюдоїстів Івано-Франківщини учасниками турніру були срібний призер цьогорічного чемпіонату України серед юніорів 11-річний Давид Харибава та бронзовий призер минулорічного чемпіонату України 13-річний Юрій Пожар.

Найбільше нагород завоювали івано-франківські та мол-

довські спортсмени, які змагалися у п'яти вагових категоріях.

Організаторів та учасників змагань привітав вітальною телеграмою Степан Бандера – внук українського Провідника, яку зачитав заступник голови обласної організації КУН, заступник голови ОДА Богдан Борович. Текст телеграми пропонуємо вашій увазі.

Оксана ПРОЦЮК

Один із поєдинків турніру

Шановні юні спортсмени! Від імені нашої родини дозвольте привітати вас з відкриттям та участю у Міжнародному юнацькому турнірі з дзюдо, присвяченому пам'яті героя визвольної боротьби за незалежність нашої держави України від польських, німецьких та радянських завоювників.

Щиро зичу вам наснаги у прагненні прославити свою державу на європейських та світових спортивних аренах. Ваше прагнення – це величезний внесок у визнання України як держави європейської, могутньої та самодостатньої. Це шана тим, хто поклав своє жит-

тя в ім'я незалежності та заради майбутніх поколінь, тобто вас.

Незалежно від того, хто ви за національністю: вірменин, росіянин, українець чи угорець, якщо ви живете в Україні, то повинні усвідомлювати, що ви – одна велика нація – громадяни України, і цим треба пишатися.

Звертаючись до гостей турніру, хочу подякувати за участь і підтримку дружніх стосунків між нашими державами. Прославляйте свої держави, ваш прапор і вашу націю.

З повагою,

Степан БАНДЕРА.

Слава Україні!

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93

Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценю Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26

Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетяцько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютин Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ

Патріарха Київського і всієї Руси-України ФІЛАРЕТА

Бог, Який створив людину і світ, так полюбив світ, що віддав і Сина Свого Єдиногодного, щоб спасти людину від гріха і смерті. Різдво Христове означає зішестя Сина Божого на землю і з'єднання Його Божественного життя з нашим людським життям. Святкуючи Різдво Христове, Церква хоче переконати нас, що Бог не лише світ і кожну людину без Своєї любові і Провидіння.

Різдво Христове, або втілення Сина Божого є основною істиною, тобто одним із основних християнських догматів, спільним для всього християнського світу. Без віри у втілення Сина Божого немає християнства; і той, хто не вірує в Ісуса Христа як Сина Божого, Творця всесвіту, той не є християнином.

Цей догмат сповідував апатол Петро від імені всіх апостолів, від усієї Церкви, коли на запитання Спасителя: "А ви за кого Мене вважаєте?" – вигукнув: "Ти є Христос, Син Бога живого!" (Мф. 16,16).

Це було предметом апостольської проповіді від дня зішестя Святого Духа на апостолів. Ісус Христос є Сином Божим, Який прийняв людське ество нероздільно і незлітно. Хто не сповідує цієї істини, той є антихрист, як про це пише св. ап. Іоан Богослов.

Ісус Христос є істинний Бог і істинний чоловік, Який прийшов у світ задля спасіння людей; Він прийняв добровільні страждання і хресну смерть, воскрес, вознісся на небеса, і сидить праворуч Отця, і знову прийде для останнього суду і вічного Царства.

Догмат про Христа, що рівнозначно абсолютний істині, для православ'я і в наші дні є таким же сучасним, як і в епоху Вселенських Соборів.

Для православ'я є абсолютно неприйнятним мудрування деяких протестантських богословів і особливо тоталітарних сект, які вихолощують з повноти віри у Христа дорогоцінне зерно.

Віра у Христа як Сина Божого для православного християнина не є вченням у звичайному розумінні, вона – саме життя. Віра пронизує все його ество і проходить через усе його життя. З цією вірою християнин при Його Різдві страждає разом з Ним, Його хресними муками, воскресає разом з Господом і з тремтінням чекає на Його славне пришествя. Без цієї віри просто немає християнства. Деякі сучасні християни на Заході, прагнучи "онаучнити" релігію, дійшли до того, що позбавили християнство духу і вогню, і зробили його нудним та нежиттєвим.

У Різдві Христовому Бог став людиною, народившись від Святого Духа і Марії Діви, без плотського зачаття, і через те з'єднав у Своїй Особі Божественну і людську природи. У Своему земному житті Він явив Божественну всемогутність через чудотворіння і Божественну мудрість як пророк і учитель. Це була істинна і досконала Людина, вільна від будь-якого гріха. Він був другим Адамом – з оновленою природою. Його покірність волі Отця Небесного була безмежна і сягала хресної смерті. Він зробив Свою волю то-

тожною волі Божественній і тим підніс Свою людську природу до стану найвищої духовності і безсмертя. У Своїх душевних стражданнях у Гефсиманії і тілесних – на Голгофі Він взяв на Себе весь тягар людських гріхів і тим самим, перемігши смерть, дарував нам вічне життя.

У спасінні людини виявилася творчість материнської любові Ісуса Христа, у ній Він приймає горе і скорботу людей, як Свої власні, і несе їх до кривавого кінця. У цьому подвигу любові проявилася щось абсолютно нове і неповторне в історії людства. У спасительному подвигу Ісуса Христа виявилася людяність людини так глибоко і так високо, що кожен може сказати: якщо є десь місце, де він може знайти умиротворення і заспокоїти свою душу, так це – у Христі Ісусі.

У подвигу любові повинна виявлятися віра християнина. Особисте спасіння – це духовне народження самого себе для вічного життя через уподібнення Христу. Через віру і любов, виявлену у добрих ділах, а також через несправедливі страждання християнин прилучається до Христа і Його спасительного подвигу і стає учасником вічного життя, заради якого народився Син Божий.

Христос приніс на землю мир, а це означає, що ми, християни, повинні жити в мирі, єднотстві у вірі й християнській любові, як діти єдиного Бога – брати і сестри у Христі. Це особливо потрібно нам тепер, коли нашу Батьківщину-Україну сили зла намагаються розірвати, посягти смуту, внести спокуси у свідомість людей. І тому не дозволяйте заманити себе на шляхи неправди і розбрату. Будемо завжди пам'ятати, що правдивий християнин той, хто уподібнюється Христу своїми ділами, помислами і почуттями. Частіше порівнюйте себе з Христом і ставте себе поруч з Ним, і тоді зможете дати оцінку своїм вчинкам. І не забуваймо, що є правдивий суд Божий не тільки після смерті, а й на землі.

Щиросердечно вітаю вас, дорогі браття і сестри, з великим християнським святом Різдва Христового і Новим Роком! Вітаю зі святом нашого українського Президента Віктора Ющенка, Уряд, Верховну Раду та Збройні Сили України! Поздоровляю зі святом також усіх українців, які перебувають за межами України і вболівають за її долю!

У це велике свято миру і любові піднесімо хвалу Богу за всі Його благодіяння, даровані нам у минулому році і впродовж всієї історії України, і просімо Благословення Божого на подальші наші труди на благо єдиної Помісної Української Православної Церкви, на благоденственне і мирне життя України і всього українського народу, щоб ми завжди єдиними устами і єдиним серцем співали ангельську пісню: "Слава в вишніх Богу і на землі мир, в людях благовоління" (Лк., 2, 14).

Христос народився, славимо Його!

Філарет, Патріарх Київський і всієї Руси-України, м. Київ.

Різдво Христове 2006/2007 рік

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ

архиепископа Харківського і Полтавського ІГОРЯ

Бо знаємо: невідвладний часові, Спаситель приходить до кожного з нас. Адже Він приймає наше, людське тіло, візьме на рамена хрест наших гріхів і кожного з нас кликатиме: "Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені, і Я вас заспокою!" (Мт. 11:28)...

Христос приходить у світ не для суду. Воплочення Божого Сина відкриває людині її справжнє ество, її покликання. Покликання до Неба, до вічного життя. Сене біблійних слів "І Бог на Свій образ людину створив, на образ Божий її Він створив" (Бут. 1:27) упривнюється в Ісусі.

Сила і мудрість світу схилилися перед Ним в особах трьох мудреців. Схилилися, чекаючи чуда. Відкривають же мудреці чудо найвної чистоти в немічному Дитяті. Те, чого, напевне, бракувало самим вельможним мислителям, які так вагалися, слухаючи голос серця: шукали дослідного підтвердження віри, сприймали зорю не як чудо, а як астрономічне явище, що вимагає доказів зі стародавніх книг. У пошуках наукового підтвердження Божого знаку вони вдаються навіть до юдейської столиці, мимоволі привертаючи до народженого Месії хижу увагу Ірода.

Та схоже, що зірка зникла з очей мудреців на тривожний час відвідин Єрусалима. Євангеліє передає їхні неспокій і розгубленість: "...Мудреці прибули до Єрусалима зо сходу, і питали: Де народжений Цар Юдейський? Бо на сході ми бачили зорю Його, і прибули поклонитись Йому" (Мт. 2:1-2). Надія на царя, на досвід світської цивілізації, на власну прозірливість позбавили мудреців духовного зору, що відкрив появу зірки. Лише залишивши царський палац, вони знову знайшли попереду провідну зорю.

Так буває і з нами. Завжди існує небезпека розгубитися перед примарами світу, переоцінити мудрість філософів, всемогутність новітніх технологій, розум і спритність людини. І тоді ми одержуємо гіркі розчарування. Рабська залежність від технологічного прогресу поневолює людину, перетворює її на пасивне знаряддя споживання. Озираємось довкола. Спричинений діяльністю людини парниковий ефект змінює клімат планети за життя одного покоління. На наших очах вичерпуються природні ресурси землі. Грізне попередження Чорнобиля лишилося непочутим, що засвідчили і ядерні випробування в Північній Кореї, і безплідні дискусії в ООН довкола іранських реакторів.

Ідеологізація суспільної свідомости, сліпа віра в здатність політиків змінити світ на краще силою соціальних проєктів без внутрішніх змін у духовному житті людини мають фатальні наслідки. Торішні розчарування ук-

раїнців – неминуча розплата за легковажну віру в порожні обіцянки, за невміння зберігати відповідальність господаря своєї країни, за втечу від реального світу в міфологізований заповідник політичних ідей. Право і обов'язок громадянина – спитати з найнятих ним чиновників і обраних ним депутатів: чому замість обіцяного росту добробуту він одержує зливи демагогічних промов і непристойних чвар? Чому увагу народу відвертають від реальних проблем росту злочинності й масової корупції оманливими кампаніями з боротьби як не з НАТО, то з УПА?

Свята Різдвяна ніч повертає нас із ілюзорних просторів політичних ігор у реальний світ, Творець якого через посланого в цей світ Сина закликає людину бути самою собою, вірною слову й принциповою, зберігати здоровою свою гідність. А отже, плекати в собі присутність Божого образу, жити у свідомому зв'язку з Творцем, у осяяному відчутті спасительного Слова.

Галасливий світ, в інформаційних потоках якого так легко згубитися духовно слабкій істоті, вельми заважає чути звернений до нас Божий голос і відповідати йому. Відновлення таланту молитви – ось справді фундаментальна потреба наших днів. Тиша, самота, зосереджений спокій, звільнення від вкрадливих голосів телекоментаторів і павутиння віртуальних світів необхідні нам не для втечі від дійсності, ні! Молитва стає нашим шляхом до Вифлеєму, а отже до пізнання свого справжнього ества, невіддільного від Господньої промисливельної присутности.

Божий Син іде до нас, щоб повернути надію на вищу мудрість – мудрість Божого Провидіння, почесне місце в якому належить кожному з нас. Тому й Різдво Христове є глибоко особистим святом. Святом відкриття себе самого, свого потужного потенціалу, що може виявитися тільки в разі нашої особистої зустрічі з Христом. Як немічне дитятко, Ісус довірливо постає перед нами в слові Євангелія, в Святых Тайнах, у нашому ближньому, зустріч із яким провіщає зустріч із Самим Ісусом.

Хай же Різдвяні свята відкриють нам щедрю повноту повсякчасної присутности Христа в нашому житті, захистять від богоборчих оман і перетворять на теплий вифлеємський вертеп кожен наш храм, кожну оселю. Хай ясна зоря з-над вертепу щедро осяє життєву дорогу кожного з нас світлом правди.

Христос народжується! Славимо Його!

† Ігор
архиепископ Харківський і Полтавський,
м. Харків

Різдво Христове 2006/2007 року

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Всеукраїнське братство ОУН-УПА вітає і поздоровляє вас з новим 2007 роком, з Різдвом Христовим та Йорданом!

Христос народився!

Славимо його!

2006 рік залишається в пам'яті народу, як рік нездійснених мрій і сподівань, як рік, в якому гарячі голови наших отаманчиків не прислухалися до голосу старшого покоління й програли вибори, а ті, що мали мізерну перевагу, як почали тижнями ділити посади, як почали вовтузитися місяцями, коли і як підписати договір про помаранчеву коаліцію, – забули про своїх недругів і за одну ніч втратили все – опоненти легально взяли владу. Такі реалії... Історія так мало нас навчила, б'ють граблі по лобі, б'ють, і не допомагає...

Однаке наступаючий рік має для України визначні історичні дати – це

ПРИВІТАННЯ ВІД БРАТСТВА ОУН-УПА

Дорогі побратими – учасники національно-визвольної боротьби за Українську самостійну соборну державу! Шановний український народ в Україні і в цілому світі!

100-ліття від дня народження Провідника ОУН на Землях, командувача УПА ген.-хор. Романа Шухевича – Тараса Чупринки, а також 65-ліття створення УПА. Вшановуючи ці дорогі для кожного свідомого українця дати, проводячи масові заходи для їхнього відзначення і вшанування, де буде залучено тисячі й тисячі народу – все це разом має піднести дух нації, дух відновлення цілковитої довіри до Президента, дух потреби згуртування всіх державницьких сил в єдине русло і разом подолати недругів Української Незалежності та створити Уряд з патріотів України, який би зумів провести в життя програму Президента України вступу до Євросоюзу, до НАТО, в коло вільних, демократичних держав світу.

Свята ці будемо зустрічати й святкувати з тривогою про те, куди заведуть Україну регіоналі, оскільки агресивність свою проти Президента й демократії грубо проявляють уже з перших днів і тижнів своєї влади.

Знову в годину смуги згадується стара колядка, яку в лихоліття неволі колядував

український народ. Глянь оком щирим, о, Божий Сину, на нашу землю, на Україну, зішли із Неба дар превеликий, щоб тя хвалити на вічні віки.

Велика Різдвяна Українська Родино! В якій країні Ви б не засідали до Свят-вечері, серцем і духом будете з Україною, тож проспіваймо знову цю колядку, просімо у Господа-Бога небесного нагнення нашому народові, нашій еліті ще раз згуртуватися – в єдності сила народу, Боже нам єдність подай!

Бажаємо веселих Свят, щасливого 2007 року, дзвінких колядок та щедрівок на щастя, на здоров'я, на многая і блага лїта!

СЛАВА УКРАЇНІ І Ї ГЕРОЯМ! З НАМИ БОГ І УКРАЇНА! МИ – ПЕРЕМОЖЕМО!

Головна Булава Всеукраїнського Братства ОУН-УПА

НА ЧАСІ

СВЯТОМУ МИКОЛАЮ – МИТРУ. ДІДУ МОРОЗУ – ПАЛИЦЕЮ ПО СПИНІ

Анатолій ЗІНЧЕНКО

Те, що в нашій країні творці "ринково-го" суспільства для своєї політичної матеріальної користі потворно і зловмисно переплели комуністичні, християнські й народні свята й обряди, на жаль, вже не є дивиною. Прикро, що ми з цим змирилися. І самі того не зауваживши, уподібнилися персонажеві гуморески С. Руданського "Баба в церкві". Так, саме тій бабі, яка одночасно ставить свічки і Св. Миколаю, і чортові, бо "треба скрізь приятеля мати". Відповідно, ми у найвідповідальніший момент різдвяного посту бучно й смачно відзначаємо Новий рік. Однак через кілька днів з лицемірним смиренням сідаємо за "пісню" Св. Вечерю, а потім поважно простуємо до церкви.

А все починається з нашого дитинства, коли ми 19 грудня шукаємо під подушкою подарунок від Св. Миколая, а через якийсь тиждень чимчикуємо під ялинку в товариство персонажів угро-фінської опери Діда Мороза і його "сексапільної онучки" Снігурочки. Проникло це блюзнірство і в Європу. Там теж нехрещені нащадки емігрантів з Російської імперії задля насмішки над старою християнською традицією одягли Санта-Клауса в московський "тулуп" і ковпак блазня з китичкою.

З ЕКСКАВАТОРОМ... НА СВЯТИНЮ

Демонтаж пам'ятного знаку УПА в Харкові вчинено за вказівкою міської влади

Як заявив голова Харківської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів Богдан Дяків, демонтаж пам'ятного знаку УПА в Харкові був здійснений за вказівкою міського голови Харкова, члена Партії регіонів Михайла Добкіна.

"Немає сумніву, що до цієї зухвалої акції причетна місцева влада і, зокрема, мер міста М. Добкін, відомий своїм вкрай негативним ставленням до УПА. Всі ми пам'ятаємо погрози Харківської облради знести всі пам'ятні знаки УПА на території області. Зараз ці погрози втілили у життя", – наголосив голова ХОО Конгресу.

Нагадаємо, що вночі 20 грудня група невідомих осіб демонтувала пам'ятний знак УПА (встановлений ще 1992 року) в Молодіжному парку м. Харкова.

На щастя, не всі в "інтернаціоналізований" Європі проковтнули цю смердючу євро-азіатську пілюлю. Цьогоріч циркові клоуни Санта-Клауси офіційно заборонені на різдвяних ярмарках в Австрії і Німеччині. Зроблено це під приводом того, що цей символ присвоєно компанією Coca-Cola і давно вже асоціюється не зі святом Різдва, а з продукцією цієї компанії.

Так, у Відні на різдвяному ярмарку перед мерією відвідувач не побачить жодного Санта-Клауса. Як заявив представник віденської мерії, ярмаркові торговці попереджені про заборону на "Санту". Якщо серед товарів виявлять зображення Санта-Клауса, їхня торгівля буде припинена.

Приклад Відня наслідували й інші міста Австрії і сусідньої Німеччини. Прихильники руху проти комерціалізації Різдва і повернення християнських витоків свят у цих країнах пригадали своїм співвітчизникам, що, за народною традицією, подарунки на Різдво приносить не Дід-Мороз-Санта-Клаус, а Святий Миколай.

Нам теж це варто пригадати. Без ладу в традиціях, святах і обрядах не буде ладу в суспільстві й державі. Тому нехай єдиним дитячим покровителем утвердиться, нарешті, Св. Миколай у золотій митрі, а більшовицький Дід Мороз у блазнівському ковпаку дістане сукуватою палицею по спині!

Як розповідають очевидці, група людей з мітлами і лопатами увійшла в парк нібито для прибирання сміття. Невдовзі туди під'їхав екскаватор, за допомогою якого біля пам'ятного знака була вирита яма, в яку вандали скинули гранітну брилу і присипали її землею.

На місці, де стояв пам'ятний знак УПА, встановлено прапор із символікою Євразійського союзу молоді.

Примітно, що за сто метрів від місця злочину розміщений відділ РУВД Київського району м.Харкова.

Перед цим, 26 жовтня 2006 р., Харківська облрада 112-ма голосами підтримала депутатський запит депутата Л. Стрижка до М.Добкіна з пропозицією демонтажу в Харкові всіх пам'ятних знаків, пов'язаних з діяльністю ОУН-УПА.

Прес-служба Конгресу Українських Націоналістів

РЕЗОНАНС

"ГОРЕ ВАМ, ФАРИСЕЇ, ЛИЦЕМІРИ..."

Безчинства московських попів на тлі бездіяльності влади

Володимир ПОЛІЩУК

Прочитав у №39 за 3 жовтня статтю О. Сотника "Бородаті хулігани в сутанах" і вирішив відгукнутися на цю гостру тему, тому що у нас на Кіровоградщині діяться такі ж безчинства московських попів. Лукаво прикриваючись назвою "української православної" церкви, насправді вони є виразниками чужої для нашого народу ідеології. Це "п'ята колона" імперської Росії, яка ніяк не може змиритися із втратою колишньої своєї колонії – України – і прагне будь-що повернути нас у своє лоно. Так, служитель Свято-Покровської церкви у м. Малі Виски о. Зубкевич говорить віруючим на проповідях, що при Союзі людям, мовляв, жилося набагато краще, а на минулих виборах він, забувши Божі заповіді, відкрито закликав голосувати за партію Януковича. Я вже писав раніше про те, що чинили московські прислужники, коли ми організували у нашому місті УПЦ КП. Нас називали "розкольникми", "неканонічними", "сектантами", "слугами диявола". Нас палили, мене, церковного старосту, збило авто. Думаєте, наші "доблесні" органи чи влада відреагували? Дзуськи! Влада у нас досі комуно-соціалістична, а отже, промосковська. Обманним шляхом, викравши документи, московські прислужники таємно переоформили нашу церкву на московську, підкупивши нового церковного старосту. Те ж саме вони зробили із церквою УПЦ КП в с. Олександрівці Маловисківського району. За усім цим стоїть єпископ Кіровоградської УПЦ МП Пантелеймон. Лишилась у нас одна на весь район УАПЦ в селі Паліївці, де священик – патріот України, активний учасник помаранчевої революції Олег Коваленко. Це високоосвічена й розумна людина, добрий порадник, що має великий авторитет серед людей. Його церква відкрита стараннями місцевого патріота, члена КУН Михайла Кирилова, а також за значної допомоги місцевого фермера Юрія Гульдаса.

Кожного року ми, члени КУН та Всеукраїнського об'єднання ветеранів, у поминальні дні збираємося біля пам'ятника жертвам Голодомору, побудованого на народні кошти ще у 1993 році, де о. Олег Коваленко відправляє панахиду за жертвами комуністичного режиму. Нині московські прислужники взялися вже й за нього: звинувачують у різних надуманих гріхах, плетуть проти священика інтриги, намагаючись вижити з села.

Протидіяти безчинствам московських попів можливо тільки на державному рівні. Сподіваюся, що більшість народу України підтримує добрі наміри нашого Президента створити Єдину помісну православну українську церкву. Але добрих намірів замало, потрібні конкретні і радикальні дії, бо з нічого й нічого не буває. На мій погляд, для підтримки української церкви необхідно вжити наступних заходів:

1. Визнання нашого Патріарха з боку Вселенського Патріарха.

2. Об'єднати УАПЦ і УПЦ КП в Єдину помісну православну українську церкву.

3. Законним шляхом забрати в московських прислужників наші святині – Києво-Печерську і Почаївську лаври.

4. Скасувати ганебний більшовицький закон про відокремлення церкви від держави.

5. Забезпечити інформаційний простір достовірною інформацією про українську церкву: щоб кожен, хто ходить до церкви, розрізняв, хто є хто, де своє – українське, а де чуже – московське.

6. Щоб стимулювати наших священиків їхати на села, які зараз дуже бідні, призначити українським пастирям (але не московським) хоча б мінімальну зарплату.

Я сам у це мало вірю, але інакше ми не піднімемо село, його духовність. Якщо раніше у нашому селі пила горілку лише одна кацапка, то тепер на пальцях однієї руки можна порахувати, хто з моїх односельчан не пиячить.

м. Мала Виска

КОНТРОВЕРСІЇ

СИНДРОМ ЕМОЦІЙНОГО ЗГОРАННЯ

Степан ПРОЦЬЮК

може чатувати на кожного. Це не обов'язково істерика і мігрень, суйцидні нахили чи перепалені очі. Хоча і ці, перелічені вище, щедроті також. Синдром емоційного згорання (як його іноді називають лікарі) передовсім, як на мене, зв'язаний із повільністю чи швидкістю – але неухильною – втратою смаку чи інтересу до життя. Або переорієнтацією ціннісних орієнтирів на 180 градусів (у зв'язку із похороном попередніх ідеалів, що зазнали внутрішнього саморозпаду). Тобто, цей так званий синдром ще має свою класифікацію. Він може бути небезпечним чи безпечним для фізичного життя його носія, завиальованим або помітним, поміркованим чи шаленим. Він може бути всіляким. Тільки він надто болісний, незважаючи на свої види і підвиди.

Микола Хвильовий застрелився не тому, що боявся арештів чи літературної ізоляції. Хвильовий не був гімназисткою або танцюристом балету. Він зневірився у синьо-жовтому комунізмі.

Він усюди бачив свинячі пащеки переродження, які хрумтають його найдорожчі ідеали, які реагують відрижкою на його літературний крик, що повалі мотрошнів. Горезвісний синдром емоційного згорання також спричинився до пострілу в скроню як останньому актові протесту проти отваринення його ідеалів "загірньої комуни".

Ахто, до речі, ображує, скільки громадян України розчаровані у провладній реалізації ідеалів Майдану?..

Але далеко не завше хижка пащека синдрому має такі жалобні наслідки. У Михайла Коцюбинського є чудове оповідання "В дорозі", де юний партієць Кирило їде із завданням до соратників – Івана та Марії, які колись "гриміли на мітингах", запалюючи (чи отруюючи?) не одну юну душу ідеалістичними гаслами про свободу, розумієте, рівність і братерство поміж людьми. І коли юні душі почали горіти, їхні кумири відійшли від дерибану свободи і рівності, оселившись на хуторі із непоганим маєтком як до-

важком колишньої цікавої діяльності. І коли Кирило уявляє пору року лише як час, що придатний або не дуже для справи, недовгий оратор Іван чухає за вухом приватного бичка. Коли Кирило сприймає пісню лише як друга або недруга в боротьбі, Іванова дружина, "товариши Марія", перейнята якістю тирогів. Коли для Кирила жінка є тільки соратником або ніким, то Іван і Марія вечорами вголос читають порнографічні романи, де кохання "гниє, як рана", що входили в моду після так званої першої російської революції при початку 20-го віку. Одне слово, колишні ідеологи швидко лікують ідеолоха-Кирила від одержимості. На благо чи зло? Це вже значно важче запитання.

Адже відразливий як і фанатизм будь-якої мاستі чи відтінку, так і будь-чий вигаслі та спустошені зиниці. Біда лише у тім, що переважно одержимість чи апостолізація будь-якої ідеї надто близько стоїть побіля холодного балахона, яким прикривають свої розчарування, вичахлість і від – сутність попри начебто при – сутність.

До речі, письменники є однією із найперших груп ризику щодо синдрому емоційного згорання. Той же Коцюбинський постійно скаржився на перевтому і чуттєву затупленість, особливо в останні роки життя.

Перегорів Осип Турянський, що після

свого вельми успішного роману "Поза межами болю" не витримав навіть невеличкого випробування славою. Адже наступний – наче висмоктаний із пальця – твір "Думи пралісу" був провалом. Але ця невдача вижерла весь залишок письменницьких сил. Далі залишалася порожнеча...

Перегорів і, наприклад, Іван Драч як поет, остання добірка віршів якого у "Літературній Україні" нагадує... Літні певні літературні панове відмовили би його від публікації. Чи відмовили би йому в публікації...

Хто винен? Що робити? Може, емоційне спалення є благом, бо рятує організм від повного виснаження, відтак незворотнього зношення? Може, той синдром – як сукупність низки причин – є іноді єдиним шансом людини на "перереформатування" приватних переконань, пригнуршених добротним шаром пилочки?

Ніхто не може до кінця збагнути таємничості Божого Промислу. Ніхто не може достеменно стверджувати, що емоційне спалення є лише злом і розплатою за наївність чи малодушність. Бо перегоріти – це не перетліти. Можливо, це лише очищення вогнем чи пробудження після нездорового денного сну? Ще залишається друга половина життя як шанс, звільнений від будь-яких ілюзій. Навіть обґрунтованих.

З того часу, як Росія "визволила" нас з польського поневолення, українське село цікавило владу тільки тоді, коли з нього витискували податки або набирали новобранців. Щоправда, комуністичний режим, основою внутрішньої політики якого був геноцид українського народу, впродовж 70 років вимітав з українського села не тільки урожай, а й усіх селян, які відкрито вважали себе українцями. Сьогодні влада і різноманітні політики згадують село тільки тоді, коли формують бюджет та під час виборів. Але сутності села ніхто з них не знає і не розуміє, хоч більшість політиків – вихідці з села. Та прожити дитинство в селі – не означає знати його потреби. Щоб зрозуміти село, треба, на мою думку, після сільської школи стати мешканцем міста і прожити у великому місті хоча б 10 років, а потім ще стільки ж знову в селі. І лише після цього можна переїжджати в столицю, щоб скласти розумні програми облаштування сіл і вирішення проблем селян.

Валентин КОЖЕВНИКОВ,
кандидат географічних наук,
академік Академії оригінальних ідей

Щоб зрозуміти ці проблеми, треба бодай у кількох словах нагадати історію наших сіл. У давні і середні віки українці поселилися на найкрасивіших берегах річок та озер, щоб легше було вирішувати проблеми забезпечення водою та їжею. Після "приєднання" до Росії українців почали закріпачувати, переселяти в інші місця не тільки в Україні, а й по всій території імперії. Але й тоді, аж до ХХ сторіччя, найчастіше вибирали по можливості для сіл зручні і красиві місцини. Села були переважно великими, і сільські громади мали кошти і сили для вирішення власних проблем: будівництва ставків, млинів, шкіл, церков, облаштування цвинтарів, парків, доріг тощо. Тоді лани розташовувалися на відстані 10–15 км, що дозволяло селянам витрачати на дорогу до них від дому кінсьми не більше години.

Комуністичний режим вважав селян ворожим класом, тому про них ніколи не дбав, а лише використовував для своїх цілей. Оскільки комуністи господарювати не вміли, урожайність усіх культур у колгоспах була невисокою. Щоб прогодувати незлічену орду комуністів-керівників та бюрократів, вони почали розорювати цілині та перелогові землі, балки, толоки тощо і будувати нові села ближче до ланів. Оскільки коней у селян забрали, то вони змушені були ходити на роботу пішки. Тому нові села будували так, щоб до ланів було не більше 5–6 км, що дозволяло пішки дійти до них за годину. Саме це і визнача-

НА ЧАСІ

НОВІ ПОТРЕБИ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА

ло місце для нового села, а на відсутність води, інших необхідних для життя умов не звертали уваги. Тому за радянських часів з'явилося багато невеликих сіл далеко від річок, ставків, лісів, парків, у яких налагодити нормальне життя неможливо. Прикладом можуть служити сотні сіл у Херсонській, Запорізькій областях та в Криму, а також робітничі селища поблизу шахт в Донецькій і Луганській областях. Ці села комуністичний режим будував для рабів, котрі повинні були займатися зрошенням земель уздовж каховських каналів та видобутком вугілля. Ці села, як байстрюки комуністичного режиму, стоять тепер одиноко в голістому степу. Хати у них підтоплені, в погребях вода, а питної води немає.

Фотоліній Олексі ВАЩЕНКА

тивних комплексів і палацу культури, в їхньому селищі були курси водіїв і трактористів та станція технічного обслуговування, щоб була гарна дорога до великих міст, в яких можна було б учитися, тощо. Селяни обов'язково захотіли б мати широкий вибір професій, за якими вони могли б влаштуватися на роботу.

Пенсіонери побажали б, щоб недалеко були поліклініка, аптека і лікарня, магазини і пошта, церква, майстерні та лазня тощо. А всі разом вони мріють про чисте повітря, про те, щоб у них не було проблем з водою, газом, електроенергією, тротуарами, асфальтом на дорозі тощо. В таких селах легше вирішувати проблему безробіття.

Чи можна ці побажання задовольнити в маленьких селах? Ні. Тому перспектива розвитку агропромислового комплексу України може бути пов'язана тільки з населенням понад 10–15 тисяч мешканців, навколо яких на відстані 20–40 км простягаються лани і сади. Таку відстань можна швидко подолати на автомобілях. Звичайно, не повинно бути насилья при переселенні та збільшуванні сіл. Хто хоче, хай живе в красивих маленьких селах і на хуторах, особливо в тих, які стоять поруч з асфальтовими дорогами, мають надійне сполучення з містами, воду, електроенергію, газ.

Звичайно, потрібна допомога держави, щоб здійснити переселення 2–3 мільйонів сімей. Кошти необхідні не тільки для того, щоб збудувати нове сучасне житло, а й для спорудження нових шкіл, клубів, бібліотек, спортивних комплексів тощо. Держава повинна взяти на себе хоча б половину всіх витрат. Проте, якщо цього не зробити, то різні політичні сили й надалі перед виборами даватимуть облудні обіцянки, а потім байдуже спостерігатимуть, як гине колиска нації – українське село. Патріотичним політикам треба нарешті зрозуміти, що для прогресу агропромисловий комплекс потребує сучасних спеціалістів і розумних менеджерів. А вони в теперішнє відстали і замурзані село не поїдуть. Отже, піднімати конкурентоспроможність нашого села треба одночасно з його упорядкуванням, культурою, рівнем потреб і освіченістю.

ТЕАТР АБСУРДУ

ГАЛЮЦИНАЦІЇ або Новітній сморід зі смітника історії

"Людській шашелі, няньки, дядьки отечества чужого", – так влучно охарактеризував Тарас Шевченко лакеїв та прислужників російської імперії. Біда в тім, що і в незалежній Україні ці манкурти живуть і діють за звичним сценарієм, прогинаючись перед "господарем".

Олександр ЧЕРЕДНИЧЕНКО,
голова МО КУН міста Дніпродзержинська
Дніпропетровської області

Дніпродзержинське міське радіо повідомило про урочисте відзначення сторіччя від дня народження колишнього генсека комуністичної імперії зла Леоніда Брежнєва. З'явився цілий перелік заходів для увіковічення імені Брежнєва у Дніпродзержинську. Проте ініціатори цього ганебного дійства себе не афішували. Підклимники, експлуатуючи демократичну Конституцію України, домагаються комунацького реваншу хоча б в окремо взятому місті. "Дядьки отечества чужого" невдоволені, що за комуністично-російського режиму в Україні не встигли створити музею Леоніда Брежнєва та назвати вулицю й парк його іменем, і прагнуть домогтися увічнення галюцинацій минулого тепер, на 16-му році Незалежності України. Їм недостатньо того, що погруддя Брежнєва містяться біля автовокзалу, що по всьому українському місту бовваніють комуністичні ідоли й антихристи, руйнівники храмів і кати українського народу, організатори й

провідники громадянських воєн, заворушень, репресій, терору і голодоморів. Їм недостатньо, що 80 відсотків назв вулиць і площ міста, підприємств і закладів, та й саме місто Дніпродзержинськ мають антинациональне колонізаторське походження, яке наводить жах на громадян, бо нагадує про трагічне минуле нашої неньки-України.

Чужинці-зайди і провідники імперських інтересів бояться втратити міф про "крупнішого керівника" корумпованого політбюро ЦК КПРС як натхненника й організатора справді могутньої комуністичної мафії. Ось що писав всесильний шеф КДБ Андропов в оперативному зведенні Брежнєву: "...Члени сім'ї Брежнєва тільки за останні три роки отримали у вигляді прямих хабарів гроші та підношень коштовностей, предметів антикваріату і викрадених з музеїв цінностей на загальну суму:

Брежнєва – Чурбанова Галина Леонідівна – 3,1 мільйона карбованців і 600 тисяч доларів; Брежнєв Яків Ілліч – 1,4 мільйона карбованців і 500 тисяч доларів; Цвигун Семен Кузьмич – 4,2 мільйона карбованців і 1,5 мільйона

доларів. Вищеназвані особи з сім'ї тов. Брежнєва втягнуті в злочинну діяльність".

Матері та вдови добре пам'ятають Брежнєва як політичного авантюриста, що кидав їхніх синів і чоловіків то у в'єтнамську війну, то на криваве придушення демократії в Чехословаччині, то на загарбання Афганістану. У тих війнах загинули, пропали безвісти, стали інвалідами сотні тисяч українців. Безневинну кров, що засохла на совісті Брежнєва, ніколи не відмити "дядькам отечества чужого".

До появи на політичній арені Л. Брежнєва всесвітня історія, мабуть, ще не знала такого бездарного шанувальника коштовних металів і підлабунництва, такого вузькологого керівника "огромної могутньої" імперії, який довів її до жалюгідного стану, відтак після смерті самого Брежнєва вона розвалилася з блискавичною швидкістю. Цей факт політичної неадекватності Брежнєва як керівника визнають навіть "нові" комуністи, які хотіли б забути цю ганебну сторінку в історії їхньої партії.

Задля збереження імперії зла, яка вже розхитувалася, переслідувалася та каралася кожна думка, спрямована на захист людини, її віри, нації та громадянських прав. Лише 1966 року відбувся цілий ряд судових процесів над учасниками українського правозахисного руху. У Київському облсуді розглядалися справи Євгенії Кузнецової, Олександра Мартиненка, Івана Русина, Ярослава Геврича, Миколи Гриня; у Львівському облсуді судили Михайла Мясютка, Івана Геля, Ярославу Менкусу, Михайла та Богдана Горинів, Михайла Осадчого, Мирославу Зваричевську; у Тернопільському – Ігоря Герету, Мефодія Чубатого; у Волинському – Дмитра Іва-

щенко, Валентина Мороза; в Івано-Франківському – Михайла Озерного, Панаса Заливаха.

Масові арешти відбулися й у 1972 році.

У брежнєвський період правління в Україні під жорстку цензуру КДБ підпадали Академія наук, вищі навчальні заклади, всі засоби масової інформації, видавництва тощо. Саме брежнєвські часи породили таке явище, як дисидентство.

На знак протесту проти сваволі органів державного управління покінчив життя самогубством батько трьох дітей, кримський татарин Ізет Мамеддулаєв, повторивши подвиг українського національного героя Олексі Гірника.

Зразком "великої мудрості" генсека Брежнєва у 80-ті роки можна назвати розпорядження Мінзв'язку УРСР про глушіння радіостанцій "Голос Америки", "Бі-Бі-Сі", "Німецька хвиля".

Дякуючи в тому числі й Брежнєву, український народ опинився у гвалтівній з кляпом у роті і затичками у вухах. Все. Темрява.

У той час, як "дядьки отечества чужого" годувалися з державного "корита" за ліцензіями спецобслуговування, мільйони інтернованих українців, репресованих політв'язнів і борців за незалежність України розробляли і добували земні скарби у вічній мерзлоті тундри, Сибіру, в широких пустелях Казахстану, збагачуючи тим самим імперію зла. Вони кров'ю і потом виборили свою Україну і ніколи не допустять комуно-імперського реваншу.

Як громадянин України, мешканець міста Кам'янського (Дніпродзержинська), категорично проти будь-яких заходів, що увічнюють Л. Брежнєва – друга і ката України.

У всіх країнах колишнього "соцтабору", які вирвалися із сфери впливу СРСР – Росії, визнано борцями за незалежність і волю, тобто – комбатантами, всіх тих, які в роки війни та у післявоєнний час боролися із завойовниками-окупантами різними засобами за незалежність своєї Батьківщини. Усім комбатантам надано належні права і почесні. Водночас позбавлено таких прав тих осіб, які служили в репресивних органах окупантів – гітлерівських, радянських чи "своїх" комуністичних. Не зроблено цього тільки в Україні.

Михайло ПОЛІЩУК

Прикладом цивілізованого розв'язання цього питання є Закон Республіки Польща "Про комбатантів і деяких осіб, які стали жертвами воєнних репресій і післявоєнного часу" від 24 січня 1991 року № 75. Згаданий закон стосується КОМБАТАНТІВ, а не ВЕТЕРАНІВ, оскільки в польському праві до комбатантів відносяться всі, хто в різний спосіб боровся з окупантами, у тому числі й цивільні особи, які, наприклад, працювали в підпільних школах, створювали підпільну державну адміністрацію тощо. А ветеранами вважаються передовсім люди військові.

В преамбулі закону записано:

"Сейм Речіпосполитої Польської визнає особливі заслуги перед Польщею всіх тих польських громадян, які боролися за суверенність і незалежність Батьківщини, не жаліючи життя і здоров'я на полях збройної боротьби в формуваннях Війська Польського, союзних арміях, а також в підпільних самостійницьких організаціях і громадській діяльності під загрозою репресій.

Сейм стверджує, що влада Німецького Рейху, тодішні власті Союзу Радянських Соціалістичних Республік і комуністичний репресивний апарат в Польщі є винними в стражданнях багатьох громадян Польської Держави, які за свою національну приналежність, політичні й релігійні переконання зазнали переслідувань. Вони стали причиною смерті багатьох мільйонів поляків, а для інших – тривалої втрати здоров'я.

Комбатанти і жертви репресій мають бути оточені глибокою пошаною всіх своїх земляків й отримати особливу турботу й опіку з боку державних інституцій, органів територіального самоврядування і громадських організацій. Згідно з вищесказаним, ухвалюється наступне:

Розділ I. Загальні засади.

Ст. 1.1. Комбатантами є особи, що брали участь у війнах, збройних діях і національних повстаннях, які входили до складу військових формувань, або організацій, котрі боролися за суверенність і незалежність Речіпосполитої Польської.

Ст. 2.1. Комбатантською діяльністю визнається:

ГЕРОЯМ ОУН-УПА – ДЕРЖАВНЕ ВИЗНАННЯ

СУСІДИ ПОКАЗУЮТЬ ПРИКЛАД

Законодавство окремих країн Європи про учасників національно-визвольного руху та про колишніх військовослужбовців Червоної (Радянської) Армії і працівників комуністичних репресивно-каральних органів

(...)

4. Виконання військової служби в союзних арміях, а також в союзних організаціях Руху Опору під час війни 1939–1945 рр., за винятком формувань Народного Комісаріату Внутрішніх Справ Союзу Радянських Соціалістичних Республік (НКВС) та інших спеціальних формувань, які вели діяльність проти польського народу.

5. Виконання служби в польських підпільних формуваннях, військових або самостійницьких організаціях на території Польської Держави в її кордонах до 1 вересня 1939 року та в післявоєнних кордонах з часу вступу в Польщу армії Союзу Радянських Соціалістичних Республік (СРСР) до кінця 1956 р., якщо це були формування чи організації, які ставили собі за ціль незалежність і суверенність Речіпосполитої Польської.

(...)

Ст. 2. За діяльність, рівнозначну з комбатантською діяльністю, визнається:

1. Виконання цивільних функцій в національних повстанських органах влади та підпільній адміністрації Польської Держави під час війни 1939–1945 рр., а також в цивільних підпільних самостійницьких організаціях в 1945–1956 рр.

(...)

Ст. 3. До часу комбатантської діяльності або рівнозначної з комбатантською діяльністю зараховується рівно ж час перебування:

(...)

2. В гітлерівських в'язницях, концетраційних таборах і закладах смерті, а також інших місцях ув'язнення, умови пере-

бування в яких не відрізнялися від умов концентраційних таборів, а особи, які там перебували, були під владою гітлерівських органів безпеки, а також у в'язницях і таборах ("лагерях") примусової праці та заслання в СРСР, у в'язницях і таборах, що були під контролем НКВС на терені Польщі, а також у польських в'язницях і місцях

позбавлення волі – за діяльність, про яку сказано в Ст. 1. п. 2 і Ст. 2.

(...)

Ст. 4.1. Постанови закону стосуються рівно ж до осіб, які зазнали репресій воєнного і післявоєнного часу. Репресіями в розумінні Закону є час перебування:

(...)

3. З політичних, релігійних і національних мотивів: а) у в'язницях і таборах ("лагерях") СРСР;

б) на примусовому заслання й депортації в СРСР.

4. У польських в'язницях за вироками 1944–1956 рр. на підставі правових актів, виданих польськими властями, військовими і спеціальними судами, або в 1944–1956 рр. без вироку, за політичну, чи будь-яку релігійну діяльність, пов'язану з боротьбою за суверенність і незалежність Польщі.

2. Постанови Закону стосуються також осіб, які як діти були відібрані від батьків з метою екстермінації або примусової денационалізації.

Розділ V. Засади надання прав.

Ст. 21.1. Права, визначені законом, надаються особі, яка отримала позитивне рішення про підтвердження діяльності, названої Ст. 1, п. 2 і в Ст. 2, або фактів, про які сказано в Ст. 4. має польське громадянство або мала його під час комбатантської діяльності, чи в період репресій із застереженням п. 2.

2. Права, про які сказано в п. 1, не поширюються на особу, яка:

1) під час війни 1939–1945 колаборувала з гітлерівськими окупантами або до-

бровільно задекларувала відступництво від польської національності;

2) примусово виконувала службу в німецькій армії і до кінця війни не брала участі в боротьбі за незалежність Польщі;

3) з вересня 1939 р. до кінця 1956 р. служила в НКВС або в інших органах репресій СРСР, які діяли проти Народу і Польської Держави;

4) а) працювала в апараті державної безпеки або в службі військової інформації; б) в 1944–1956 рр. працювала або виконувала функції в адміністративних органах або на посаді, пов'язаній із застосуванням репресій до підозрілих осіб чи засуджених за діяльність на користь суверенності і незалежності Речіпосполитої Польської: в органах прокуратури і військової прокуратури, в загальному або військовому судівництві, у в'язничній службі;

5) залямувала свою гідність польського громадянина, використовуючи отриману владу від інституцій, що застосовували репресії для гноблення співв'язнів,

6) залямувала свою гідність польського громадянина доносами комуністичним властям на вояків підпілля, легіонерів, членів підпільних організацій, партизанських і тих всіх, яких називає Ст. 2 і 4.

Розділ VII. Перехідні і кінцеві положення.

Ст. 25.1. За особами, які отримали комбатантські права на підставі дотеперішнього законодавства, вони зберігаються із застереженнями п. 2.

2. Позбавляються комбатантських прав особи: 1) перелічені в Ст. 21, п. 2:

а) в п. 1, 3, 4,

б) в 2, 5, 6, якщо в ході перевірки доведено їх діяння, про які названі в цих пунктах.

2) які отримали комбатантські права на підставі дотеперішнього законодавства виключно за свою діяльність в 1944–1956 рр. як "учасники боротьби за встановлення і зміцнення народної влади".

3 часу прийняття Закону в 1991 році до квітня 1996 року на його підставі відібрано комбатантські права у 20 493 осіб, в тому числі й учасників міжнародних бригад в Іспанії.

Очевидно, що справа перевірки нелегка, до кожної особи слід підходити окремо, щоб не скривдити невинних. Але сам закон, ідея закону, прийнятого в Польщі, є правильними і слушними, бо вони називають речі своїми іменами – хто був окупантом, хто застосовував репресії, а хто боровся за незалежність своєї Батьківщини. Давно пора нам, нашої Верховній Раді України, Президентові України й Кабінету Міністрів України стати на державницькі позиції та прийняти відповідні закони.

Ігор ОЛЕЩУК,

старший науковий працівник історико-меморіального музею політичних в'язнів у Тернополі

Завідуючим музею став колишній дисидент, філолог Ярослав Павуляк, старшим науковим працівником призначили мене – колишнього політв'язня.

Ми виготували анкети, опитувальні листи, і почалась інтенсивна робота із збору біографій, фотографій, довідок, спогадів тощо.

У грудні 1996 року в облдержадміністрації відбулася розширена нарада істориків, громадських діячів, на якій прийнято рішення написати історію національно-визвольної боротьби XX століття на Тернопільщині, починаючи від 1914 до 1980 років минулого століття. Передбачалося створити книги пам'яті в розрізі районів, а потім об'єднати їх в Енциклопедію боротьби і репресій. В указах президентів України цей проект отримав назву: "Україна XX століття. Енциклопедія боротьби і репресій". На сьогодні Книги пам'яті видано в одинадцяти районах (всього їх сімнадцять).

Протягом десяти років музей провів наукові конференції, присвячені головному командир

ПАМ'ЯТЬ

СЛАВНЕ ДЕСЯТИЛІТТЯ УНІКАЛЬНОГО МУЗЕЮ

Восени цього року виповнилося 10 літ з часу заснування Тернопільського історико-меморіального музею політичних в'язнів, що був відкритий в колишньому слідчому ізоляторі КДБ по вул. Коперника, 1. Тутешня експозиція яскраво висвітлює національно-визвольну боротьбу нашого народу у XX столітті, цікаво розповідає про репресії більшовицької тоталітарної системи проти патріотів України, які в складних умовах Другої світової вій-

УПА Роману Шухевичу (видає книга "Роман Шухевич: постать на тлі доби воюючої України"), підпільному художнику Нілу Хасевичу, підпільному уряду – Українській Головній Визвольній Раді, голодоморам, репресіям в Україні. Працівники музею брали активну участь у громадських панахидах, перепохованнях учасників збройного підпілля, у посвяченні могил борців за волю України. З ініціативи музейних працівників реконструйовано 7 могил Українських Січових

Стрільців на Микулинецькому цвинтарі, а також встановлено пам'ятну стелу на фасаді будинку по вул. Коперника, 1.

Матеріали, що їх готують працівники музею, часто друкуються в періодичній пресі. Виступають вони і на радіо та телебаченні, з лекціями перед учнями шкіл і студентами вищих навчальних закладів. У музеї знято декілька фільмів: "Нескорені країни", спільний українсько-канадський хронікальний фільм – розповіді учасників підпільної

ни і до середини 50-х років боролися за нашу незалежну державу.

Ідея створення музею належить краєзнавцю, археологу, директору Інституту Національного відродження України Ігорю Гексміті. Його підтримали колишній директор обласного краєзнавчого музею Венедикт Лавренко, обласна спілка політв'язнів і репресованих та обласне товариство "Меморіал" імені Василя Стуса.

боротьби. Започатковано перші частини стрічки про "Норильське повстання". Український дисидент Семен Глузман зняв оглядовий фільм про наш музей. Богдан Луговий, емігрант з Тернопілля до Канади, знімав тут епізоди для фільму із тюремного побуту політв'язнів. У вересні у нас побувала знімальна група студії "Закрита зона" П'ятого телеканалу.

Проводиться велика екскурсійна робота з учнями, студентами, іншими гостями.

Останніми роками часто приймаємо делегації із східних теренів України. Торік відвідала нас велика група журналістів за програмою "Схід–Захід – разом!"

Колективу музею доводиться працювати без державного фінансування, на громадських засадах. Та, незважаючи на труднощі, наші успіхи досить вагомі. Торік міська організація Співки Української Молоді облаштувала кімнату кривок, де змонтувала 9 макетів кривок, які виготовив і подарував музеєві Іларіон Пялинець. Старший науковий працівник музею, заслужений діяч культури Орест Савка виготовив і змонтував розширену експозицію про дисидентський рух в Україні і на Тернопіллі у 1960–1980 роках.

Музей представлений на інтернетівському сайті, нами цікавляться дослідники історії Львова, Києва та інших регіонів.

Готуємо до друку путівник по музею. З нагоди 10-річного ювілею хочу висловити палку подяку нашим спонсорам, без яких ми не змогли б так успішно розбудовувати наш музей, де можна не лише побачити, а глибоко відчувати історію багатолітньої боротьби поневоленої нації за Українську Самостійну Соборну державу!

Здається, засновника та видавця "Смолоскипа" пана Осипа Зінкевича не треба представляти якось спеціально, бо люди, які цікавляться сучасним українським літературним процесом, зокрема творчістю молодшої генерації, добре знайомі з адресою гостинного будинка видавництва "Смолоскип", що на Межигірській у Києві, де щотижня влаштовують цікаві літературні вечори й презентації, або з травневими політологічно-мистецькими семінарами в Ірпіні, куди збирається молодь з усієї України, та де щодня відбуваються цікаві критичні дискусії щодо реалій та перспектив українського соціуму та долі сучасної української літератури. Також, якщо вам ще немає тридцяти і ви вважаєте, що ваша літературна діяльність заслуговує на більш широку, ніж ви маєте, аудиторію, то маєте нагоду взяти участь у щорічному літературному конкурсі "Смолоскипа". Але це ще далеко не все, що пов'язане з діяльністю невтомного пана Зінкевича. Ми зустрілися з ним саме під час відзначення 30-ї річниці з дня заснування Української Гельсінкської правозахисної групи.

О. ЗІНКЕВИЧ

– Пане Осипе, яким Ви бачите майбутнє української молоді?

– Якби я не опинився в 1991 році в Україні, то, можливо, ми сьогодні з вами про це не розмовляли б. Але, коли я приїхав сюди, на свою Батьківщину, з далекої Америки, то побачив, що підросло дуже цікаве покоління. Звісно, що молодь і в усіх країнах світу, і в Україні, дуже різноманітна, є позитивні й негативні її представники. Але зараз ми бачимо, що багато талановитої молоді пішло не в політику (політика могла би багатьох зруйнувати), а в науку. І в наукових досягненнях ми аж ніяк не відстаємо від західної молоді. Навіть навпаки – західна молодь могла б де в чому повчитися в українських молодих науковців, бо останні мають універсальну поінформованість у різних галузях знань. У нас є багатогранна підготовка і до професійної діяльності, і до життя. Ви би чули, як виступають сьогоднішні 18-річні в Ірпіні! Я був захоплений.

Якщо за декілька років сучасна молодь прийде до влади, то відбудуться зміни на краще. Бо сучасні політики не знають, що таке компроміс, вони – це комсомольська генерація, яка не знає, що таке демократія, що таке національні цінності, кому і чому давати перевагу – своїм хворобливим амбіціям чи служінню власному народові і своїй державі.

– А чому, на Вашу думку, були зражені ідеали Майдану?

– Ми ще не були морально готові до тих подій, наша провідна верства не була готова. І коли представники Майдану отримали владу, вони навіть не знали, що з тією владою робити. Революцію зробити дуже легко, але найважче – це розумно керувати країною. Розгубилися. До влади тоді прийшли не молоді професіонали, а аматори. Бо, щоб бути справжнім політиком, а ще до того професійним – для цього треба проходити спеціальне навчання. От, наприклад, в Америці, якщо людина вперше приходить до влади, починаючи з посади сенатора, вона спочатку проходить навчання на спеціальних курсах у Гарварді.

– Розкажіть, будь ласка, про історію заснування видавництва "Смолоскип".

– Це історія дуже давня. Я був ще зовсім молодий і мусив рік відпрацювати в північній Франції шахтарем. Втікав з Німеччини, мене спіймали французькі прикордонники і поставили умову, аби я рік відпрацював шахтарем, у сільському господарстві або в індустрії. Якщо не погоджусь, мене буде депортовано. І ось я пішов працювати на шахті, бо сільське господарство мене не цікавило – я сам походжу з селянської родини. Через рік я поїхав до Парижа, де отримав грант на на-

любив за те, що вони вбили мого батька, до них і до сьогодні я маю упередження. Тож я вирушив до Франції.

– Що б Ви могли згадати про початок Вашої діяльності у США, про співпрацю з київською Українською Гельсінкською Групою?

– Ми знали про сталінські репресії, про Голодомор. Я вже був у США, коли до нас потрапила книга В. Чорновола "Лихо з розуму". Ми також дізналися про гоніння влади на українських шістдесятників та масові арешти української інтелігенції. І тоді ми, в основному студентська молодь, почали творити у США, Канаді й інших країнах комітети на оборону і захист українських політв'язнів. Ми повіри-

ПОРТРЕТ ЗБЛИЗЬКА

У ЛІТЕРАТУРУ
ПРИХОДИТЬ
НОВЕ ПОКОЛІННЯ

вчання, пішов вчитися на хімічний факультет. Саме в Парижі на той час гуртувалася українська емігрантська молодь. Наша громада була вельми активною – ми передивилися всі фільми, що потрапляли з СРСР до Франції, бачили "Молоду гвардію", в якій молодь, яку вели на розстріл, співала не лише "Інтернаціонал", а й "Дивлюсь я на небо", а вже через рік ця пісня з фільму зникла. Ми дуже цікавилися тим, що відбувається в Україні. В одній з книгарень продавалися книжки, що видавалися в УРСР. Переважно це була комуністична література, але навіть з цих книжок ми дізналися, що в Україні і в Союзі відбуваються якісь зміни. До нас дійшла книга І. Еренбурга, в якій він охарактеризував ці події як "відлигу". І тоді в когось із нас виникла ідея – видавати власну газету. Спочатку ця газета виходила як додаткова сторінка до "Українського слова", і вона отримала назву – "Смолоскип". Згодом ми створили окреме видавництво. Нас цікавили події в Україні доби 1920–1930 років. Ми почали видавати твори шістдесятників, а згодом твори українського самвидаву, які були заборонені в Україні, і за які саджали їхніх авторів.

– Розкажіть, будь ласка, про Ваших батьків.

– Мої батьки мали по три класи освіти, але були національно свідомими. Мій батько був січовим стрільцем, потрапив у російський полон, завезли його аж у Маріуполь, звідки разом з полковником Євгеном Коновальцем й іншими втік до Києва. Я навіть знайшов адресу їхнього київського штабу – це по вулиці Артема, 24. Батько був справжнім українським патріотом. Наша родина мешкала на Івано-Франківщині, і коли з приходом советів перед Другою світовою війною на західних українських землях почалися арешти – батько мусив переховуватися в лісах. Дехто з нас ще дуже молодих став членами юнацтва ОУН. Коли прийшли німці – я був свідком, як вони у Снятині публічно вішали євреїв та втікачів-військовопозовонених. До Карпат наближалися партизанські частини Ковпака, й ми вирішили втікати. За вбитих партизанами кількох німців фашисти у Косові розстріляли дванадцятьох заручників, а серед них – мого батька. Ми залишилися з мамою та сестрою. Коли нас навздогнали радянські військові частини, то мене призвали в армію, я здобував Прагу і навіть отримав медаль від маршала Конєва "За відвагу". Коли закінчилася війна, я вирішив втікати на Захід. Перевдягнувшись й перетнувши чесько-німецький кордон. Там мене ввіймали американці, і я розказав їм, хто я такий, а вони вирішили мене передати назад советам. Я оголосив голодовку, забарикадувався у камері. На щастя, серед американців знайшлися мої земляки-українці, яким вдалося вирвати мене з американської тюрми... І я залишився в Німеччині. Але німців я не

ли в інформацію з України, в український самвидав. Але в діаспорі далеко не всі українські політичні угруповання оцінювали ці події однозначно. Навпаки, багато хто тоді вважав, що все це лише провокація з боку КДБ. Навіть не повірили, що "Лихо з розуму" й "Українські вісники" Чорновола автентичні. Коли, нарешті, радянські дипломати підписали Гельсінкські угоди, багато українців за кордоном уважали, що це пастка для наївних. Боялися культурного обміну, нової хвилі радянської пропаганди серед еміграції, як це було після війни.

Але ми, в той час ще зовсім молоді, були настільки ідеологічно і політично сформовані, що виступали за культурний обмін, щоби у той спосіб поширювати серед приїжджких правду про радянські репресії, про зросійщення, про ідею української незалежності. Ми започаткували культобмін ще в Парижі, коли я там був студентом. Тоді після смерті Сталіна в Парижі почали приїжджати радянські артисти, студенти, спортсмени, ми з ними зустрічалися, передавали їм українську самостійницьку літературу. Я тоді познайомився з українським олімпійським чемпіоном Володимиром Куцем, з режисером Сергієм Бондарчуком та багатьма іншими.

– З ким із колишніх українських політв'язнів Ви особливо знаходили спільну мову?

– Свого часу мені найбільше припала до душі особистість Ніни Строкатої, вона з чоловіком деякий час жила в нас. Я привіз їх із Лондону. Американці не хотіли пускати їх до США, треба було чимало попрацювати. Ми швидко знайшли з Ніною, яка втілює для мене ідеал жінки, спільну мову. Вона відсиділа чотири роки в радянських концтаборах. Яскрава особистість. Я пам'ятаю, як зайшла в нас мова про Україну. Вона аж закричала: "Про яку Україну ви говорите?! Нема української держави! Є якась УРСР, державна фікція..."

Жив у нас генерал Петро Григоренко з дружиною Зинаїдою та сином. Багато разів ми зустрічалися з Надійкою Світличною, Миколою і Раїсою Руденками...

– Як Ви оцінюєте досягнення Гельсінкської Групи? Як ставиться сучасна молодь до її діяльності?

– Ми не зовсім тоді ще мали уявлення про той стан речей, який існував в СРСР. Через поінформованість, брак публікації сучасна молодь неспроможна увияти собі, якою ціною здобувалася свобода для України, на який подвиг ішли члени УГГ. Це є тривалий процес, але вже з'являються молоді люди, які досліджують той найновіший період нашої боротьби за незалежність...

І якщо б тоді, 17 листопада 1976 року, через тиждень після створення у Києві Української Гельсінкської Групи, ми не зустріли у Вашингтоні спеціальний Комітет Гельсінкських Гарантій для України, якому

УГГ різними шляхами пересилала гельсінкські документи з України, то хто у діаспорі тоді про це дізнався б? Олесь Бердник багато зробив для того, щоб ці матеріали потрапляли до нас – він використав особисті зв'язки, його приятель одружився з болгаркою – і через Болгарію ці документи проривалися до США. Коли в Копенгаген припливали радянські торговельні кораблі, то матеріали привозили наші українські моряки. Багато допомагала в цьому й Московська Гельсінкська Група. Це був час, коли українська та російська правозахисна інтелігенція справді співпрацювала, співпрацювали як рівний з рівним.

Щоб молодь була більш обізнаною з цього питання, то треба знайти студентство з тими подіями, з новітньою історією України. Довгі роки, вже в час нашої незалежності, ЗМІ замовчувало інформацію про діяльність Української Гельсінкської Групи. І якщо 5 років тому – на 25-у річницю заснування Групи – розголос на телебаченні був нульовим, то тепер на каналі "1+1", на 1-у Національному телеканалі, в програмі "Далі буде" і на інших були об'єктивні передачі. Президент України Віктор Ющенко відзначив орденами 1-го ступеня "За мужність" 42-х членів Гельсінкської Групи.

– Які перспективи існують у сучасного українського літературознавства?

– Я гадаю, що літературно-критичний процес буде зовсім іншим, ніж це було раніше. Особисто мене завжди цікавила та обстановка, що існувала в Україні в 1920–30 роках, і чим сучасне покоління відрізняється від них. Тоді, коли більшовики прийшли до влади, люди спочатку повірили, що це буде Українська держава, хай і радянська. Скільки і які в той час створювалися письменницькі, літературні угруповання! Яка блискуча відбувалася дискусія і полеміка! Якою має бути нова українська література, на кого орієнтуватися? Ніхто не передбачав, що вже на початку 1930-х все буде знищено. Аналогічно і тепер. Ми маємо Українську державу, нехай і не радянську. Чи хтось поставив на вістря ножа питання, якою має бути література у незалежній Українській державі? Ані дискусії, ані полеміки. Спочатку я покладав надію на АУП. Але й серед членів АУП та ж сама стагнація, що й в НСПУ. Є цікаві молоді письменники, але невже їм немає що сказати про нову нашу літературу? На наших очах у літературу приходить нове покоління, ті 20-річні, яких не добає і не хоче чомусь бачити старше письменницьке покоління. Мені завжди цікаво, про що вони пишуть, як вони пишуть, про що думають.

– А які у Вас зараз видавничі плани?

– Ми, як і інші видавництва, фінансово обмежені. Книги молодих авторів є збитковими. Але в нас є дві серії: "Політична ідеологія" (це добре вже відомі видання – "Консерватизм", "Лібералізм", "Націоналізм", "Демократія", які містять праці відомих політологів та філософів, перекладені з іноземних мов) – вони приносять прибуток. І також серія – література "Розстріляного Відродження". У нас вийшла антологія "Розстріляне Відродження" (1917–1933), упорядкована свого часу Юрієм Лавріненком, твори Аркадія Любченка, Майка Йогансена, а нещодавно вибрані твори Олени Теліги й Івана Багряного. Ці видання не збиткові, ця серія буде продовжуватися.

У нас є ще одна серія видань, яка адресована дітям та юнацтву. Ці книжки ми упорядкували разом з дружиною, це – "Українське дошкілля", збірка для дітей дошкільного і молодшого шкільного віку та "Український декламатор" – збірка патріотичних і релігійних віршів для духовного виховання юнацтва. На наше здивування, збірка "Українське дошкілля" стала справжнім бестселером в Україні, її вже уяте ми перевидали. На неї є попит в різних регіонах нашої держави.

У наступному році ми продовжуватимемо видавати твори молодих письменників і навіть, сподіваємося, й поза конкурсом. Також маємо плани відкрити у нашому будинку книгарню української книжки.

Розмову вела Анна ЛОБАНОВСЬКА

ПОСТАТЬ

27 грудня виповнюється 130 років від дня народження видатного українського оперного співака Івана Олексійовича Алчевського. Вишановуючи пам'ять про митця, блискучий талант якого вражав серця шанувальників в усьому світі, варто звернутися до документів, що зберігаються в Харківському історичному музеї та обласному архіві, й поглибити свої знання про співака та його родину.

СЛАВЕТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕНОР

Олеся ІВАХ,
учений секретар Харківського
історичного музею

Родина Алчевських зробила вагомий внесок в українську культуру. Батько співака Олексій Кирилович, один із найзаможніших українських капіталістів на межі XIX і XX століть, був засновником харківської "Громади", яка активно займалася просвітницькою діяльністю, зокрема друком українських книжок для народу. Мати Христина Данилівна заснувала в Харкові жіночу недільну школу, була автором низки праць із педагогіки, відтак віце-президентом Міжнародної ліги освіти, домоглася присвоєння імені Тараса Шевченка одному з міських училищ. 1898 року в садибі Алчевських був установлений перший у світі пам'ятник Шевченкові роботи скульптора-академіка В. Беклемішева.

Відтак закономірно, що діти Олексія Кириловича і Христини Данилівни продовжили справу батьків, активно працюючи для України. Дочка Христина стала відомою поетесою, син Григорій — композитором і педагогом, Микола — театральним критиком, педагогом, автором букваря. Івана ж природа щедро обдарувала дивовижним тенором, і він обрав нелегку кар'єру оперного співака. До речі, першим його вчителем був старший брат Григорій.

18 вересня 1901 року в Петербурзі на сцені Маріїнського театру молодий співак дебютував настільки успішно, що одразу ж отримав запрошення до цієї

Іван АЛЧЕВСЬКИЙ

славетної трупи, в якій пропрацював 4 роки. Відтак удосконалював свою вокальну майстерність у Парижі — і рідкісний за красою й діапазоном голос співака зазвучав на найкращих оперних сценах світу. У Брюсселі, Лондоні, Парижі, Нью-Йорку він із великим успіхом виконував партії Рауля ("Тугеннотти" Д. Мейєрбера), Фауста ("Фауст Ш. Гуно), Хозе ("Кармен" Ж. Бізе) тощо.

Та в яку б далечині не закидала доля, Іван Олексійович не міг довго жити чужиною. Його душа завжди линула в Україну, переймалася турботами про рідне мистецтво, культуру, слово. Про це більш ніж переконливо свідчать листи співака до матері, які нині зберігаються в Харківському історичному музеї. Зокрема, переймаючись долею одного з молодих талановитих харківських художників, він у листі з Нью-Йорка від 7 січня 1906 року рекомендує "розвивати у нього лю-

бов до національного українського, що я вважаю дуже важливим для художника". Тут же зазначає: "У мистецтво поза часом і простором я не вірю, тільки те мистецтво істинне, яке пов'язане з народом.

А в іншому листі з Нью-Йорка від 23 грудня 1906 року пише матері: "Страшенно радий з того, що на днях виходить збірник Кандиби. Вишли мені декілька екземплярів..., а тут знайдеться немало зацікавлених новими українськими книгами" (Фонди Харківського історичного музею. Інв. № 8858/99. Мова йде про новий збірник поезій Олександра Олеся, справжнє прізвище якого Кандиба).

1909 року, працюючи в Москві, Іван Алчевський організував музично-драматичний гурток "Кобзар", який популяризував українську літературу, музику, пісню. У березні 1911 року члени цього гуртка відзначили у Великій залі Московської консерваторії 50-ті роковини смерті Тараса Шевченка за участі геніального композитора Миколи Лисенка. Поставили "Назара Стодолю", хор виконав "Заповіт"... У часи реакції це сприйнялося за вельми сміливий вчинок, після якого російські можновладці заборонили діяльність гуртка "Кобзар"! Однак великий український патріот не опускав рук, а й далі всіма доступними йому засобами пропагував рідну культуру. І ця діяльність, незважаючи на вкрай несприятливі умови, була вельми успішною, — невдовзі він навіть домігся постановки на сцені Большого театру українського опер "Запорожець за Дунаєм" С. Гулака-Артемовського і "Наталки Полтавки" М. Лисенка, в яких виконав головні тенорові партії.

Життя видатного співака Івана Алчевського несподівано обірвалося 10 травня 1917 року під час гастролей у Баку. Похований він у Харкові на почесному кварталі 13-го міського кладовища, поряд могили мами й сестри. Зберігся також будинок по Мироносицькому провулку, 13, який колись належав Алчевським. Ось лише Мироносицький провулок усе ще зоветься Раднаркомівським, а про славетну родину Алчевських у Харкові досі не нагадує жодна топонімічна назва...

ВІД АВТОРА

ПРАВО НА МУЗИКУ

Наталка ПОЗНЯК-ХОМЕНКО,
поетка

Колись у розмові зі мною відома на Поліссі співачка і майстриня Уляна Кот поскаржилася: "Раніше життя було скрутніше, але йдеш увечері з роботи, а під однією хатою сусід Мусійко виніс гармошку й грає, під іншою — теж музика, танцюють, співають. Бувало, як сядемо — вечір співаємо, голос іде й на поле, і в ліс. А тепер як десь на вулиці не витримає чиясь душа й заспіває, на того озираться: напився, чи що? Молодь пісень не знає і навіть не хоче знати". Її можна зрозуміти: у сільському гондєлику в цей час на все село гамселили бадьорі звуки "Русского радио", обіцяючи, що "всьо будет хорошо"...

І така ситуація — не лише в цьому поліському селі. Навіть у гонорово-галицькому Львові чи не з кожної другої кнайпи лунає непереможна, як таргани, російська попса. А в цей час у підвалах підостає молоде покоління музикантів, які інстинктивно збираються в групи й намагаються на дешевих електрогітарах та барабанах створити щось своє, маючи при цьому примарну надію, що їх почує ще хтось. Більшість із них за кілька років забувають про це, як про дитячу забавку, і віддаються на поталу дорослого прагматичного життя, бо родину годувати таки треба. А хтось кидається завойовувати мегаполіс — бо лише тут для людей із провінції зберігається примарний шанс бути почутим.

Щоправда, є ще один вихід — спробувати розбурхати музичне життя у власному місті. І добре, якщо знаходяться ентузіасты, здатні звалити на свої плечі пошук спонсорів та інші організаційні проблеми. На початку 90-х чи не кожне маленьке містечко мало свій власний фестиваль, куди з'їжджалися музиканти з усієї України. Нині збереглися лише найвитриваліші — "Молода Галичина" у Новояворівську, "Тарас Бульба" — в Дубно, "Володимир" — у Володимирі-Волинському.

А нещодавно в цьому ж Володимирі (саме так гонорово називають місцеві жителі тисячолітнє княже місто) з ініціативи місцевих музикантів, отого самого "андеграунду", була zorganizована акція джаз-рок клубу "Живий погляд". Зібралися всі цікаві рок-гурти міста, приїхали колеги з Чеховограда, Сокаля, Соснівки. Все робилося власними силами, але й вихлоп позитивної енергії був неабиякий — за кілька днів інтернет-форум Володимира став найпопулярнішим в області. Ось лише один із тих відгуків: "Концерт був супер — уперше на такому довелося побувати. Тут атмосфера була "чесною" — живий звук, наші молоді хлопчачки й дівчатка, і публіка яка жвава!! Не повірите — саме порівняння напросилося — 22 листопада 2004 року, Київ, Хрещатик, метро, Майдан... Тоді люди на кілька тижнів стали порядні, виховані, дружні... Щось велике та духовне всіх тоді об'єднувало. І тепер так хочеться, ностальгії..."

"Я знаю сновів луцьких, львівських, київських і т. д. Я знаю, що таке "здоровий" цинізм. Але я знаю, що таке несподівана повага батьків до власних дітей, котрі невідомо де пропадали вечорами. Я знаю, що таке підтримка Зіни Люліної, яка за ніч зробила великоформатне лого клубу і акції на сцену. Я знаю, як раптом відкриваються двері і приходить допомога", — писав після цього один із аксакалів музичного Володимира й ініціатор відродження місцевої "музичної ініціативи знизу" Сергій Шишкін. Зараз за власні кошти вони готуються зробити щось подібне на Новий рік. Круга скресає.

Гаслом цієї музичної хвилі стали слова пісні, написаної Шишкіним спеціально до акції: "Маленькі міста мають право на свою музику". Але мати право — це ще не все, треба вміти ним скористатися.

ПОВЕРНЕННЯ "ТЕАТРУ ПЕРЕД МІКРОФОНОМ"?

Хто з нас не чув нарікання вчителів на молоде покоління, яке неможливо відірвати від телевізора чи комп'ютера й засадити за книжку. Мовляв, ніяк не хоче сучасна молодь витрачати час на мандрівку поживоклими (і не дуже) сторінками, смакуючи текст, якщо є можливість подивитися американський бойовик, де за кілька хвилин головний герой залишає по собі гори трупів, або й самому на кілька годин перевтілитися в Рембо чи Термінатора, захопившись віртуальними "стрілялками". Зрештою, навіть читати твір, якщо існує безліч екрانیзацій?

Богдана ГОРА

У відповідь на це компанія А.Е.Л. випустила на ринок серію сучасної прози, записаної на аудіодисках у форматі MP3. Мовляв, купити CD-плеєр для сучасного школяра — не проблема, тож замість "Глюкози" чи "Ляпіса Трубецького" нехай молодь послухає цікаву сучасну прозу, до того ж — українську.

Першими ластівками проекту стали три романи Юрія Андруховича — "Рекреації", "Дванадцять обручів" та "Московіада", повість Юрка Покальчука "Час прекрасний", романи "Страж Гора" Степана Пушика, "Непрості" Тараса Прохаська, "Танці в масках" Лариси Денисенко, "Зів'ялі квіти викидають" Ірен Роздобудько, "Намір!" Любка Дереша та "Мальва Ланда"

Юрка Винничука. Кожен диск супроводжується ґрунтовною передмовою критиків Олександра Бойченка, Дмитра Стуса, Тетяни Щербаченко, Ніни Герасименко. Родзинкою деяких дисків є те, що тексти тут читають або самі автори, або відомі актори — Лариса Хоролець, Тамара Плащенко, Сергій Бойко, Роман Семисал.

Ще одним кроком цього проекту стане випуск дисків із записами ностальгійного "Театру перед мікрофоном" — передачі, якою заслуговувалося не одне покоління слухачів українського радіо. Нині ці записи на межі загибелі — більшість із них досі зберігаються на бобінних плівках, а вони, як і будь-який матеріал, не вічні. Наразі вийшли лише два диски із записами найкращих п'єс Лесі Українки, але в перспективі —

перенесення на цифрові носії значної частини драматургії із "Золотого фонду українського радіо". "Ви можете собі уявити, що вже виросли цілі покоління людей, які жодного разу не чули голосу геніального Амбросія Бучми! — зауважує відомий радіожурналіст, одна із тих, хто формував український радіотеатр, Ніна Новоселицька. — Хто ж тоді, як не ми, можемо подарувати слухачам цей прекрасний голос і багатогранний талант!". А в фондах Українського радіо зберігається майже двісті тисяч годин унікальних записів.

Починати власну справу з озвучення сучасних українських прозаїків, нехай і досить "розкручених", — справа досить ризикована. Між тим, одна із засновниць компанії А. Е. Л. Олена Жигилевич впевнена у власному успіху. "Ми свідомо пішли на цей крок, бо вважаємо, що надзвичайно важливо сьогодні, щоб людина, яка живе в Україні, знала українського автора", — говорить вона.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебега, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.

Передплатний індекс: 09715 Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ВАТ "Видавництво "Київська правда" Замовлення № Наклад 60 000 примірників Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірності реклами редакція відповідальності не несе. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети